

Meer moed

De hele wereld wordt getroffen door de crisis. De alarmbel rinkelt hard want de kern van ons economisch en financieel systeem is geraakt. Met man en macht worden oplossingen gezocht.

Voor de armsten, in het zuiden en in het noorden, duurt de crisis al heel lang.

Herstel? Hervormingen? Allerlei signalen doen ons vrezen dat in de eerste plaats de middenklasse moet beschermd worden.

Wij vragen een grotere ambitie en meer moed. Wij vragen dat ook die mensen bereikt worden die geen uitzicht hebben op een toekomst en geen stem bij de machthebbers.

Allesomvattende veranderingen zijn nodig om een economie uit te bouwen die streeft naar waardige jobs, die de strijd tegen de armoede opneemt en die het milieu respecteert.

Eugen Brand, algemeen afgevaardigde van de internationale beweging ATD Vierde Wereld, vraagt aan de G20 aandacht voor de armsten. Dit is de kern van zijn oproep. De volledige tekst in het Frans of in het Engels vindt u op www.atd-quartmonde.org en www.atd-fourth-world.org.

De G20, het samenwerkingsverband van de belangrijkste economieën ter wereld, kwam in april in Londen bijeen voor een nieuwe conferentie over de wereldwijde financiële crisis.

Algemeen afgevaardigde Eugen Brand luistert naar een militante in New Orleans. Ook Isabelle Perrin-Pypaert en Diana Skelton-Faujour van de Algemene Delegatie van de internationale beweging ATD Vierde Wereld nemen deel aan het gesprek.

“Medestander ben je ook in de rij bij de bakker”

ATD Vierde Wereld Brugge bestaat kwarteeuw

“Dat die sociale woningen nu net hier moeten komen, dan kunnen we onze zaak niet uitbreiden... En wat voor mensen zullen er komen wonen, dat zal niet goed zijn voor de buurt...”

Bij de bakker in de rij staan en met steekhoudende argumenten reageren op een gesprek vol vooroordelen over sociale woningen en mensen in armoede. Dat is ook een manier om medestander te zijn van de Beweging ATD Vierde Wereld.”

Aan het woord is Bea Vanhaecke al vanaf het begin in 1984 actief in de Medestandersgroep ATD Vierde Wereld Brugge.

Op zaterdag 10 mei wordt het 25-jarig bestaan gevierd met naast Bea Vanhaecke ook Ria van Stee als betrokkene van het eerste uur.

Het begon toen volontairs van ATD Vierde Wereld in '84 de film 'Weg met het onrecht' hadden getoond in Brugge.

“Onze eerste eigen actie was het organiseren van de fototoonstelling '30 Jaar geschiedenis van het kind van de Vierde Wereld' in 1986, herinnert zich Bea Vanhaecke.

de Toekomst': “Wij vormden als het ware de erehaag voor mensen in armoede. Een beeld uit de film Cleopatra schoot door mijn geest. De heerseres over Egypte doet haar intrede in Rome op een reusachtige praalwagen getrokken door honderden slaven. Hier waren de rollen omgekeerd. Ik zag de mensen in armoede als even groot, even belangrijk, evenwaardig als de koningin van Egypte. Het beeld kerfde zich in mijn hart.”

Dialogo

In de eerste helft van de jaren negentig was de medestan-

dersgroep onder meer via de Werkgroep Onderwijs betrokken bij de totstandkoming van het Algemeen Verslag over de Armoede (AVA). Voor het eerst werden op verzoek van de federale regering beleidsadviezen gemaakt in dialoog met mensen in armoede. Dat was een primeur, niet alleen voor België. “Het belang van een echte dialoog met de armsten werd erkend”, zegt Bea Vanhaecke. “De manier van werken was aangereikt door ATD Vierde Wereld. Ook het belang van deelname aan cultuur kwam sterk naar voren.”

Massaspektakel

Het jaar daarop, in 1987, werd het 30-jarig bestaan van de Internationale Beweging ATD Vierde Wereld met 100.000 mensen gevierd in Parijs, met onder meer de onthulling van de eerste Gedenksteen voor Slachtoffers van Armoede op Trocadero. De gebeurtenissen van die dag staan niet alleen in het geheugen van Bea gegrift. Ook voor medestander Erik Vanackere was het een keerpunt. Hij bevond zich langs de route van het massaspektakel waarin duizenden mensen met armoede-ervaring en anderen (waaronder Bea Vanhaecke) op weg waren naar de 'Stad van

De Medestandersgroep Brugge ontvangt groepen mensen met armoede-ervaring uit het hele land voor rondleidingen door de prachtige, historische stad. Toen Brugge in 2002 Culturele Hoofdstad van Europa was bijvoorbeeld kwamen negen groepen op bezoek en werd 17 Oktober gevierd onder het motto 'Cultuur: een recht voor iedereen'.

Net na het verschijnen van het Algemeen Verslag over de Armoede kwam Rita Sanders bij de groep. Als onderwijzeres en lid van het Lokaal Overleg Platform Basisonderwijs, ervaart zij dat zij met de kennis, vorming en ervaring opgedaan via de Medestandersgroep soms wel degelijk iets kan bereiken in schrijnende situaties.

“Maar als je lid bent van ATD Vierde Wereld, gaan mensen soms denken dat je alle antwoorden hebt en dat is zeker niet het geval. Medestander zijn betekent ook dit: zien hoe weinig er verandert en hoe moeizaam het leven van veel mensen blijft.”

Bea Vanhaecke en Erik Vanackere beamen dat. Erik: “Positieve ervaringen maar ook frustraties en onmacht delen en vorming zijn ontzettend belangrijk in de Medestandersgroep. Zonder zo’n groep zouden we het niet volhouden. Ik wil er aan toevoegen dat ook de internationale ontmoetingen en vormingen van de Beweging voor mij en velen enorm belangrijk zijn geweest. De bijeenkomsten in Pierrelaye, Méry-sur-Oise, Heerlen, het blijven bronnen van inspiratie en kracht.”

Recht op cultuur

De Medestandersgroep Brugge werkt niet rechtstreeks met mensen in armoede, maar heeft zich gespecialiseerd in het verzorgen van culturele ontvangsten in haar prachtige, historische stad. Toen Brugge in 2002 Culturele Hoofdstad van

Europa was, werden in de loop van het jaar 9 groepen waarin armen het woord nemen ontvangen en door de stad rondgeleid. Met steun van de provincie, de stad en Welzijnszorg werd op 17 oktober in het Brugse Concertgebouw de Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede gevierd met als motto: ‘Cultuur: een recht voor iedereen’. De groepen die op bezoek waren geweest getuigden over hun ervaringen. Ook is er nog de leesgroep onder leiding van Nand Morlion die zich tweemaandelijks diepgaand buigt over een vooraf uitgekozen tekst.

Stelling nemen

Sinds 2004 zijn er in Brugge twee nieuwe verenigingen waar armen het woord nemen: Ūze Plekke en Wieder. De oprichting van Wieder is voor een belangrijk deel gebeurd door mensen die bij de Medestandersgroep betrokken waren. Met beide verenigingen worden goede contacten onderhouden. Met Ūze Plekke, Wieder en Samenlevingsopbouw werd een memorandum over woningbouw opgesteld dat begin 2007 werd overhandigd aan het Stadsbestuur. Wijlen Valeer

Bea Vanhaecke, Erik Vanackere en Rita Sanders: “Positieve ervaringen maar ook frustraties en onmacht delen en vorming zijn ontzettend belangrijk in de Medestandersgroep. Zonder zo’n groep zouden we het niet volhouden.”

Creyf, echtgenoot van Hilde Brinckman, was de verdienstelijke voortrekker. Aansluitend op het memorandum volgde een panelgesprek in 2007 en een actie voor sociale woningbouw in 2008. “Tot zijn laatste krachten bleef Valeer Creyf de groep trekken,” weet Erik Vanackere. “Zijn afscheidswaarderen aan de groep waren: ‘blijf goed verder werken voor ATD’.” Op de vraag wat haar motivatie was en is om zolang bij de Medestandersgroep actief te blijven, zegt Bea Vanhaecke: “Je ziet uitsluiting en denkt: dit kan toch niet vandaag de dag. Dat dacht ik toen en dat denk ik nog steeds. Het medestanderschap is een manier om samen met anderen stelling te nemen.”

Tekst: Jos Delisse

Programma viering 10 mei

De viering van 25 jaar ATD Vierde Wereld Brugge vindt plaats op zondag 10 mei.

Een en ander gebeurt in Vormingplus aan de Baliestraat 58.

Het programma begint om 10 uur. Koen Vansevenenant spreekt over het medestanderschap en er zijn getuigenissen door andere medestanders. Ook is er forumtheater waaraan de aanwezigen actief kunnen deelnemen. De viering wordt afgesloten met een receptie tussen 12 en 13 uur.

Als je geraakt wordt kom je in beweging

Boeken en foto-expo ATD Vierde Wereld Nederland

Hoelang en hoe diep kunnen mensen de nacht doorstaan? Hoelang zijn we al bezig uit elkaar te groeien? Mensen in armoede zijn spiegels voor de manier waarop wij leven.

Zo typeerde Antwerpenaar Karel Staes, auteur en pleitbezorger van mensen in armoede, op zaterdag 14 februari de drie nieuwe boeken die ATD Vierde Wereld in Nederland presenteerde in Olst, Overijssel: *Het geheim van een nieuwe wereld* van volontaire Ingrid Hutter, *Over zelfgemaakte drempels* van medestander en voorzitter John Habets en *Een wandeling met mevrouw Socratine* van Christine Béhain, Frans volontaire in Nederland. Aansluitend werd de fototentoonstelling 'Doordouwers' over generatiearmoede geopend.

Landelijke coördinator van ATD Vierde Wereld Nederland Vanessa Malfait-Joos kon zich verheugen in een flinke belangstelling: zo'n 150 mensen, waaronder een delegatie uit Vlaanderen.

Levenskracht

Ingrid Hutter vertelde dat de drie auteurs veel steun kregen van Karel Staes, die al sinds jaar en dag boeken en artikelen publiceert waarin mensen in armoede centraal staan. In *Het geheim van een nieuwe wereld* beschrijft ze op zeer persoonlijke wijze haar ervaringen in een van de armste wijken van New Orleans. Zij leerde er mensen kennen met een ongelooflijke levenskracht, ondanks erbarmelijke leefomstandigheden,

racisme en geweld.

Uitgeefster Jitske Kingma kwam op het laatste moment aan met het nog naar verse drukinkt ruikende *Een wandeling met mevrouw Socratine* van Christine Béhain. In de vorm van een filosofisch tweegesprek geeft zij weer wat zij door haar werk als volontaire heeft kunnen leren van mensen in armoede. 'Een eerlijke en uiterst leesbare bespiegeling van een bewogen mens', aldus de uitgeefster.

Zoektocht

'Hoe is het mogelijk dat mensen in armoede niet worden gezien'. Dat vroeg John Habets zich af toen hij vaststelde dat er ook armoede is in een rijk land als Nederland. In een tien jaar durende zoektocht ging hij op zoek naar antwoorden. *Over zelfgemaakte drempels* is een verslag van die tocht en Habets beoogt een ander licht te werpen op armoede, mede vanuit zijn ervaringen als ambtenaar in een middelgrote stad in Nederlands Limburg. In deze aflevering van het Vierde Wereldblad, vindt u een uitgebreide bespreking van het boek.

'Doordouwers'

Wethouder Ans Otterloo van de gemeente Olst-Wijhe was onder de indruk van de door haar geopende fototentoonstelling 'Doordouwers, generatiearme gezinnen in beeld'. Indringende en hartverwarmende opnamen van Mona van den Berg in

Jitske Kingma van uitgeverij Elikser in gesprek met de auteurs (v.l.n.r.) Ingrid Hutter, John Habets en Christine Béhain.

samenwerking met ATD Vierde Wereld en zestien gezinnen van vier Nederlandse families die generatiearmoede kennen. De vertegenwoordigers van de gezinnen die aan het project meewerkten werden in de bloemetjes gezet en toonden zich blij en trots.

Presentator Bert Rietman had voor deze dag nooit met ATD Vierde Wereld en gezinnen die generatiearmoede kennen te maken gehad. Zijn oprechte reactie: "Je komt in beweging als je geraakt wordt... Vandaag ben ik geraakt".

Tekst en foto: Jos Delisse

Aanmaningen zonder zin

*Een boek over drempels, kronkels en regelzucht.
Een pleidooi voor menselijkheid*

‘Ongelijkheid’ en ‘onrechtvaardigheid’ zijn twee begrippen die al van kinds af aan een rol in mijn leven spelen. Ik ben er kennelijk gevoelig voor.

Dat schrijft John Habets in de inleiding van zijn boek ‘Over zelfgemaakte drempels’. Rond zijn dertigste wordt hij aangesproken door een poster van de Hongerstichting in Nederland. Hij sluit aan bij de organisatie en verdiept zich in de achtergronden van armoede, honger en scheefgroei in de wereld. Beroepshalve is hij ambtenaar in een middelgrote Nederlandse gemeente. Of beter, dat was hij, want enkele maanden geleden rondde hij zijn professionele loopbaan af.

In 1997 haalde bisschop Muskens van Breda de krantenkoppen met een krasse uitspraak: mensen in een noodsituatie mogen best een broodje wegpakken. Opschudding en verontwaardiging: wie haalt het in zijn hoofd mensen aan te zetten tot diefstal in een land, waarin de sociale voorzieningen zodanig zijn, dat niemand

‘over de rand’ hoeft te vallen? John trekt naar Breda voor een interview met bisschop Muskens. De bisschop heeft het over armoede in Nederland en over een grote mentaliteitsfout die zit ingebakken in ons systeem en de tegenstellingen tussen rijk en arm veroorzaakt en verscherpt. John gaat op zoek naar rapporten en publicaties over de armoede in Nederland. Hij vindt wel wat. Maar geraakt wordt hij pas echt door ‘*Mensen in de stilte*’, een boek van Karel Staes die op dat moment in Antwerpen al ruim 25 jaar op weg is met mensen in armoede. ‘Hier zit ik dan’ schrijft John. ‘De uit liefdevolle woorden gevormde beelden van vergeten medemensen hebben mijn ziel geraakt en mijn waanbeeld van de ‘beter wetter’ aan gruzelementen geslagen.’

Hardnekkig misverstand

John komt ATD Vierde Wereld op het spoor en trekt naar het vierdewereldhuis in Heerlen, in Nederlands Limburg, op slechts 10 km van waar hij woont. Hij is nog altijd ontdaan over de blinde vlek die hij bij zichzelf

ontdekte. ‘Hoe is het mogelijk, dat ik armoede in mijn eigen omgeving zo over het hoofd heb kunnen zien, blijf ik me afvragen.’ Zijn gesprekspartner wijst hem op de grote misverstanden rond armoede. ‘Zo is er het hardnekkige misverstand dat algemene voorzieningen automatisch ook ten goede komen van de meest arme bevolkingsgroep. De praktijk getuigt van het tegendeel’.

Hiermee krijgt John een maatstaaf aangereikt. De volgende tien jaar gaat hij naast mensen in armoede staan. En vanuit hun positie kijkt hij in de richting van instellingen en administraties. Hij ziet hoe mensen in armoede zich soms mateloos inspannen, wat het hen kost om papieren te ontcijferen, in te vullen, in de rij te gaan staan voor het zoveelste loket, om dan soms nog afgewezen te worden. Met zijn vele voorbeelden toont hij drempels waar mensen over struikelen en vist hij onlogische kronkels in de regelgeving op. Neem nu Anne. Ze krijgt een aanmaning van het energiebedrijf. Een kredietbank regelt de betalingen van Anne, maar omdat ze maar één keer in de maand een overzicht krijgt weet ze niet of het bedrag wel of niet is overgeboekt.

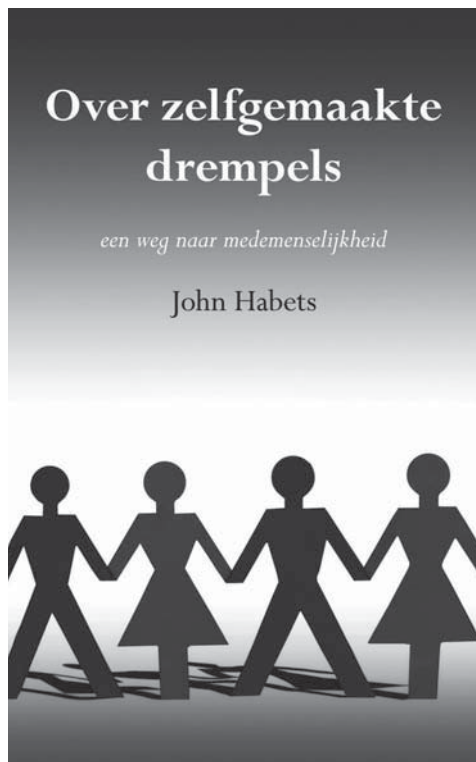
Niets aan de hand zegt het energiebedrijf. Dit is ingeprogrammeerd in het computerprogramma en zo tot een automatisme geworden. Maar één ding is wel zeker: elke aanmaning maakt Anne onrustig en onzeker.

M.T. Poppe en I. Maes

Het is mogelijk een of meer auteurs uit te nodigen voor een lezing of gesprek. Neem voor meer informatie contact op ons secretariaat (02 6479225 of atd-vw.belgie@skynet.be).

De boeken zijn verkrijgbaar in onze boekhandel in Het Vierde Wereldhuis, Victor Jacobsaan 12, Etterbeek. Bestellen kan door het vermelde bedrag over te maken aan ATD Vierde Wereld op rek. nr. 000-0745336-85 o.v.v. ‘Boek + auteur’. (zie bl. 6)

Gelezen door de gemeente- secretaris van Gistel

Iets heb ik alvast met de auteur gemeen. John Habets was een gemeentebestuurder van een middelgrote, Nederlandse gemeente. Ik ben er een van een kleine, Vlaamse gemeente. De lokale bestuurspraktijk is ons niet onbekend.

Gemeenten krijgen alsmaar meer verantwoordelijkheden en worden hierin gestuurd door Europese (relatief onzichtbare), federale, Vlaamse (vooral) en provinciale regelgeving en initiatieven. Alleen, en dit geldt des te meer voor kleine gemeenten, wordt er weinig geluisterd naar de gemeenten zelf. Nochtans zijn het de ambtenaren op de lokale werkvloer die het moeten waarmaken. De gevolgen laten zich raden. Bureaucratie gaat met veel tijd aan de haal.

Het is oneerbiedig de verzuchtingen van een gemeente te vergelijken met die van mensen die in grote armoede leven. Maar toch, het lijkt te gaan over eenzelfde soort mechanismen die mijn Nederlandse collega onder woorden brengt. 'Initiatieven waarbij door de een wordt bedacht wat door de ander moet worden uitgevoerd en waarbij vaak maar zeer ten dele rekening wordt gehouden met hoe de mensen die het uiteindelijk moeten doen en waarmaken en de mensen voor wie het bedoeld is, daar zelf tegenaan kijken.'

* *Het geheim van een nieuwe wereld*, Ingrid Hutter, ISBN: 9789089540676, 250 pag., € 17,50 (€ 19,70 incl. verzendk.).

* *Over zelfgemaakte drempels*, John Habets, ISBN 9789089540720, 284 pag., € 18,00 (€ 20,20 incl. verzendk.).

* *Een wandeling met mevrouw Socratie*, Christine Béhain, ISBN, 9789089540843, 48 pag. € 9,50 (€ 10,50 incl. verzendk.).

Nadere informatie over deze fototentoonstelling: www.atd-vierdewereld.nl.

Eeuwenoude praktijken

Het contact met zeer arme mensen heeft John Habets op het spoor gezet van allerlei mechanismen, die mensen van vlees en bloed in het niet doen verdwijnen. Mechanismen die niet op zich staan, maar op elkaar in- en doorwerken.

Uitsluitingsmechanismen.

Sluiten wij als gemeentebestuurders doelbewust mensen uit?

De auteur verwoordt het zo. 'Goede wil van onwetende mensen met verwarde bedoelingen. Van mensen die zelf nooit in grote armoede hebben geleefd, van instellingen, die, onbewust, de eeuwenoude praktijken van de niet-armen jegens de armen voortzetten, zonder hun mening te vragen, zonder hun verzet te zien, zonder ook maar een vermoeden te hebben van hun vertwijfeling'. Of nog: niet alle mensen zijn 'standaardmensen' op wie 'standaardnormen' ongestraft kunnen toegepast worden.

Partnerschap

Oplossingen om grote armoede te lijf te gaan liggen niet in de toepassing van andere mechanismen die ik onbewust hoopte te vinden in het boek. Er zijn geen pasklare oplossingen. 'Het belangrijkste', zegt John, 'is om erachter te komen wat de werkelijke hulpvraag is en dan proberen om een manier te vinden om een soort partnerschap tot stand te brengen om zaken op te lossen. Ons hart open stellen. En niet denken: ik heb geld; hoe zal ik dat besteden?'

John Habets appelleert ons om onze paardenbril af te zetten, om tijd te maken voor de armste medemens en om 'onze focus op meer, eerder, beter en sneller te verlaten'. Een opgenomen citaat van 'een begripvol arm kind' zal ik nooit vergeten:

'De rijken kunnen er niets aan doen. Ze hebben het veel te druk. Ze hebben geen tijd om op ons te letten.'

Lieve Wydooghe

*Waarom zitten asielzoekers
7 tot 10 jaar in procedure?
Moeten we bang zijn voor
al die vluchtelingen? De
kindsoldaten in Kongo en
Oeganda, kan dit niet stop-
gezet worden?*

Vluchten

Ook wie in armoede leeft voelt zich vaak een vluchteling :
open en betrokken dialoog in Volksuniversiteit

Vragen die gesteld werden tijdens de Volksuniversiteit van januari in Antwerpen. Gastspreker Fernando Pauwels, onderzoeker het Hoger instituut voor de Arbeid van de KU Leuven, gaf aan de hand van een grote wereldkaart uitleg over vluchtelingenstromen. Dat er vandaag de dag zo'n 186 miljoen mensen in de wereld op de vlucht zijn, was voor velen moeilijk voorstelbaar en schokkend. De komende jaren zullen dat er nog meer worden, voorspelde Pauwels. Hongersnoden, oorlogen en klimaatproblemen zijn belangrijke oorzaken. In de drie Volksuniversiteiten vanaf oktober en in de Kennisvoormiddag van februari stond het onderwerp "Op de vlucht, op zoek naar een betere toekomst" centraal. Hoe de immense vluchtelingenproblematiek in de wereld kan worden opgelost weten we niet. Wel kregen we meer begrip voor mensen op de vlucht en hun problemen. "Ideaal zou zijn dat iedereen het goed heeft in zijn eigen land, dan moet niemand vluchten", zeiden de mensen in Aalst tijdens de voorbereidingen.

Opgejaagd

Maar vluchtelingen komen niet alleen uit verre landen, er zijn ook binnenlandse vluchtelingen, zo wist gastspreker Daniel Alliët in de volksuniversiteit van oktober: "En dat is minstens even erg. Deze mensen wor-

den opgejaagd door schulden, door vernedering. Ze proberen zich onzichtbaar te maken in de grootstad." Alliët is priester in Brussel en gaf in zijn kerk ondermeer onderdak aan mensen zonder papieren. Deelnemers aan de Volksuniversiteit leerden zelf vluchtelingen kennen in inloopcentra, in de buurt of in de basisbeweging. De Doorzetters dachten aan een moeder en haar dochter, twee leden van hun groep, met wie het na vele omzwervingen eindelijk beter gaat. "We zien dat armoede iets wereldwijd is. Er is geen beloofde land, we kunnen enkel werken aan een wereld zonder armoede", aldus de mensen in Oostende.

Van alle tijden

En wat te denken van mensen op straat, daklozen? Daarover werd stevig gediscussieerd in november. "Want mensen op straat zijn altijd op de vlucht." Daar waren we het allemaal over eens. Eigen vluchtervaringen waren het uitgangspunt. "Vluchten voor jezelf is een masker opzetten". En: "Wanneer ge niet aanvaard wordt op school, gaat ge ook vluchten. Door te spijbelen, thuis te blijven of te veranderen van

school." Aldus de inbreng van Kauwenberg.

Vluchten is van alle tijden en van overal. Dat werd duidelijk gemaakt in de Kennisvoormiddag in februari. Eén voorbeeld uit een lange rij was dat duizenden protestantse mensen uit Vlaanderen in de 16e eeuw naar Nederland vluchtten.

In de Volksuniversiteit van januari in Antwerpen geeft Fernando Pauwels van het Hoger instituut voor de Arbeid uitleg over vluchtelingenstromen in de wereld. (Foto J. Delisse)

"Vluchten maakt het leven pas beter als men eindelijk rust heeft en niet meer moet vluchten." Dat was één van de gezamenlijke conclusies in de open en betrokken dialoog in de Volksuniversiteiten rond dit thema.

Katia Delisse-Mercelis

KALENDER

VOLKSUNIVERSITEIT VAN DE
VIERDE WERELD
Plaats van dialoog met mensen
met armoede-ervaring.
Op uitnodiging.
Elke 4e dinsdag van de maand:

28 april, Antwerpen. Thema:
Solidariteit en dialoog tussen de
generaties.

26 mei, Aalst.

23 juni, Brussel.

GEZINSDAG
Zondag 28 juni, voor alle leden en
(klein)kinderen - Doornik.

VORMINGSVOND:
'ARMOEDE, EEN ONRECHT?!'
Maandagavond 20 april, 20u,
Oostende i.s.m. ATD Vierde
Wereld Kust. Zie:
www.atd-vierdewereld.be

FRANSTALIGE INFORMATIE-
AVOND
Woensdagavond 22 april, van 17u
tot 20u, Brussel. Vooraf aanmel-
den.

MAPPLAUS-DEBAT over armoede,
werk, gezondheid en cultuur.
Woensdag 22 april, 20u. Jeugd-
centrum Moevement, Aarschotse-

steenweg 1, 2500 Lier.
Moderator: Guy Tegenbos
(*De Standaard*).

VIERING 25 JAAR MEDESTAN-
DERSGROEP
ATD VIERDE WERELD BRUGGE
Zondag 10 mei, van 10u tot
13u, in Vormingplus Brugge. Zie
artikel in dit nummer.

KENNISVOORMIDDAG
Zaterdag 16 mei 2009. Voor
actieve leden, medestanders,
militanten en volontairs. Samen
met een gastspreker verdiepen
we ons in een actueel thema:
'Voor de toekomst van onze
(klein)kinderen'. I.s.m. het
Inloopteam van Kind en Gezin
Menen. Vooraf aanmelden.

STRAATFEEST 'OEZE KOER'
OOSTENDE
Zaterdag 23 mei, van 11u tot
18 u, Kaaistraat 18. Organisatie:
CAW&JZ Middenkust,
ATD Vierde Wereld Kust en
BMLIK. Zie ook:
www.atd-vierdewereld.be

MEDESTANDERSHELTER
Elke **eerste donderdag van de
maand** van 17u tot 20u. Onze
deuren en telefoonlijnen staan
open. Wij zorgen voor soep, als
u uw picknick meebrengt.

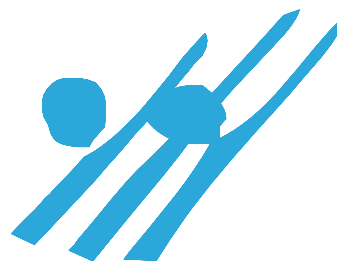
STARTDAG 2009-2010:
Zaterdag 19 september, Brussel.

VIERDEWERELDBLAD

Uitgave van de Beweging ATD
Vierde Wereld
Victor Jacobslaan 12
1040 Brussel
Tel. (02)647 92 25.
Fax (02)640 73 84.
atd-vw.belgie@skynet.be
www.atd-vierdewereld.be

Verantwoordelijk uitgever:
Régis De Muylder
Victor Jacobslaan 12, 1040 Brussel

Lid van de Internationale Beweging
ATD Vierde Wereld

Voor giften en lidmaatschap kunt u
storten op rek.nr.: 000-0745336-85.
Giften van 30 euro of meer per jaar
zijn aftrekbaar van de belastingen.
Een fiscaal attest wordt in februari
afgeleverd.

ATD Vierde Wereld België is lid
van de Vereniging voor Ethiek in de
Fondsenwerving (VEF) en onderte-
kende haar ethische code. Op www.atd-vierdewereld.be vindt u meer
informatie over hoe u ons (finan-
cieel) kunt steunen. Door lid te
worden onderschrijft u de basisop-
ties van onze Beweging en betekent
u een steun in onze strijd om een
einde te maken aan armoede.

**De Internationale Beweging ATD
Vierde Wereld is een niet-gou-
vernemente organisatie (NGO)
voor armoedebestrijding. Ze is
niet gebonden aan een geloofs-
overtuiging of levensbeschou-
wing. Het belangrijkste doel is:
de armoede bestrijden met de
armsten zelf en vanuit hun erva-
ringen en kennis. De acties zijn
gericht op de eerbiediging van
ieders waardigheid en mensen-
rechten: een duurzame basis voor
de uitroeiing van grote armoede.
Volledige tekst: [www.atd-vierde-
wereld.be](http://www.atd-vierde-
wereld.be).**

Boeken en andere publicaties in onze winkel

Heeft u belangstelling voor boeken van en over ATD Vierde Wereld?

Het blijkt lang niet bij iedereen
bekend te zijn dat we in het
Vierde Wereldhuis in Brussel
een winkel hebben met een
ruim assortiment boeken en
andere publicaties, zoals dvd's,
cd's en wenskaarten. Veel is
verkrijgbaar in het Nederlands
en in het Frans. Ook zijn er
Engels- en Spaanstalige publi-
caties te vinden. In principe
kunt op alle werkdagen terecht,
maar beter is het om uw komst
(telefonisch) aan te kondigen en

een afspraak te maken via het
secretariaat. Een overzicht van
de Nederlandstalige publica-
ties is te vinden op onze web-
site: www.atd-vierdewereld.be
> Wie zijn wij > Publicaties.